

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СІБІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 241. Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 15-го жовтня 1936. VOL. XLIV. No. 241. Jersey City, N. J., Thursday, October, 15, 1936. THREE CENTS

СКАРБ БОРОНИТЬ МОНЕТАРНУ УГОДУ З ДЕРЖАВАМИ

ВАШИНГТОН. — Урядники департаменту скаргу представляли конференції газетярів мотиви й вплив міжнародного порозуміння між Злученими Державами, Англією й Францією в справі усталення курсу монет цих держав.

Урядники кажуть, що ця угода вийшла з уже давнішого порозуміння між цими трьома великими державами щодо спільного ділання для зрівноваження курсу монет великих держав. До угоди заставили американський уряд поважати хитання курсу монет цих держав, викликані спекуляціями міжнародних грошевих спекулянтів. Тепер Америка, Англія й Франція наміряють вивозити й ввозити в межі цих трьох держав стільки золота, щоб курс монет цих держав був усе той самий.

Уряди трьох держав сподіваються з цієї угоди великих користей, повною округлення міжнародної торгівлі. До певної міри ця угода звертається проти системи квот і високих тарифів, себто проти так званого економічного націоналізму.

Американські банкири заявляють своє вдоволення з цієї угоди.

ЛАНДОН БАЧИТЬ У РУЗВЕЛТІ ЗАРОДЖУЮЧОГО ДИКТАТОРА.

ДІТРОЙТ (Мішіген). — Губернатор Ландон, республіканський кандидат на уряд президента Злучених Держав, заявив тут у своїй черговій передвборчій промові, що президент Рузвельт, його протикандидат з Демократичної Партії, ступив уже на дорогу, яка веде до диктатури.

Досвід американського автомобілевого промислу, Ландон казав, показує, що Америка повинна задержати в себ американську систему свобідного підприємства, котру на його думку, пробував розбити „новий розділ“.

Через непогоду на промову замість сподіваних 40,000 з'явилися лише 10,000.

Газети підчеркують як факт політичної ваги, що Ландон був на обіді в автомобілевого магната, Генрі Форда.

ЛАНДОН ОСТЕРІГАЄ РОБІТНИКІВ ПЕРЕД РАБСТВОМ.

ТОЛІДО (Огайо). — Республіканський кандидат Ландон вголосив тут у театрі „Валентайн“ промову до півтора тисячі людей, а в тій промові, рахуючися з сильними місцевими робітничими юніями, звертався видимо до питання відношення робітничих юній до політики.

Покликуючися на Самуеля Гомперса, довголітнього голову Американської Федерації Праці, Ландон остерігав зв'язування передтворенням робітничої партії або зв'язуванням робітничих юній з якоюнебудь політичною партією, бо, мовляв, це веде до рабства.

Газети підчеркують, що автомобілева парада по місті була помітна браком одушевлення для кандидата з боку публіки.

ПРЕЗИДЕНТ ПРО ОЩАДНОСТІ Й ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

КАНЗАС СІТІ (Мізурі). — Президент Рузвельт вголосив тут до 20,000 осіб, зібраних у Канзас Сіті Авдиторії, виборчу промову про ощадності й шкільництво, звертаючися цею дорогою передовсім до молоді, котрої було між слухачами споре число.

Рузвельт говорив, що ощадності в уряді треба робити, але школи повинні бути досягнені ощадностями на самому кінці, бо шкільництво є основою американської політичної системи.

У місті Вічита Рузвельт звертався передовсім проти політичного застрашування виборців політичними противниками та говорив про потребу забезпечення проти безробіття й на старі роки.

ЗАПОВІДАЄ НОВЕ БЕЗРОБІТТЯ.

НЬО ЙОРК. — Накладом В. В. Нортонна й спілки вийшла книжка „Спендинг ту Сейв: Де Компліт Сторі оф Реліф“, у котрій автор, Гарі Л. К. Гопкінс, „адміністратор поступу праць“, заповідає новий період безробіття.

БОЖЕВІЛЬНА МАТИ.

ТОМС РІВЕР (Нью Джерсі). — Пані Елизабета Колер, 24-літня жінка місцевого продавця м'яса й ярини, розбила череп своєї 6-місячної дочки Патриції, а потім перерізала собі різницьким ножом горло. Як муж прийшов додому, застав обоє неживими.

На слідстві, зарядженім судовим-лікарем („коронером“), зізнали свідки, що пані Колер від якогось часу проявляла признаки тяжкої умової недуги.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ОБРАЗИ ГІТЛЕРА.

Німецький амбасадор у Парижі зложив на руки французького уряду протест проти промови Моріса Тореса, головного секретаря Комуністичної Партії у Франції. Торес у своїй промові перекручував слова Гітлера та називав його образливими словами. Французький уряд відповів, що не бачить причини для протесту.

Т. ШЕВЧЕНКО ПОРТУГАЛЬСЬКОЮ МОВОЮ.

Український письменник Сильвестр Калинець, котрий щойно перед кількома роками прибув до Бразилії, вспів закороткий час вивчити португальську мову й переклав тою мовою 19 поезій Шевченка. Збірку віршів попереджує передмова автора про тло, на якому виступив Т. Шевченко, і короткий життєпис генія України. Це мабуть перший збірник українських поезій, що появився в португальським перекладі. Книжечка має 39 стр. друку, напереді портрет Шевченка.

Накладом Українського Видавництва „Прана“ в Куритібі (Бразилія) вийшла зпід пера С. Калинця „Дівчина з Іраємі“, картина на три дії, з часів, як індіанці-ботокути напали на перших українських поселенців у Бразилії.

Добре, що наші земляки в Бразилії описують побут і переживання нашої бразилійської імміграції.

СМЕРТЬ ВІД ПОПАРЕННЯ ВАПНОМ.

Мешканець Унейова Ю. Мізера захворів на тиф. Його примістили в лічницю в Турку (на Сувалях). Під впливом горячий хорий одної хвилини вийшов з ліжка, незважаючи віком відчинив вікно й височив. Під вікном була яма з негашеним вапном. Нещасний хорий впав у яму і так сильно попарився, що за хвилину помер. Він осиритив жінку й трое дітей.

НАЙБІЛЬШЕ ОПЕРОВАНА В СВІТІ.

Цими днями померла в Монреалі Кітті Грегорі, про яку кажуть, що була найбільш разів оперована в світі. Кітті Грегорі мала 27 літ. Тому 20 літ вона попала була під колеса трамваєвого воза. Обі її ноги відтіла по коліна, на правій руці стратила три пальці, крім великого і малого.

Від того часу була вона оперована майже що року, часами і два-три рази на рік. Скільки разів була оперована, сама не знала. Здається, що 40 разів.

Чи відома чи в шпиталю булл все весело, не вважаючи на біль. Сама собі шила убрання, як також для своїх сестер: Гелени і Мадоліни. Шила також убрання для бідних дітей. Шила по цілих днях, тримаючи матерію між малим і великим пальцем правої руки, а голку з ниткою в лівій руці.

ШКОЛА Й БОРІТЬБА ПРОТИ ЗЛОЧИНУ.

На конференції Союзу Вчителів Колегій і Вчительських Семинарій, що відбувається в Лейк Глосид, Нью Йорк, виступав д-р Віаїем Грейді, заступник суперінтендента шкіл у Нью Йорку, з рефератом, що боротьбою проти злочину й пороків серед молоді повинна зайнятися школа.

МІЖНАРОДНІЙ ЗЛОДИЙ У ЗАЛІЗНИЦІ ОБІКРАВ ЕГИПТЯНИНА.

В поїзді Варшава—Данціг хтось украв єгипетському студентові, 21-літньому Анвар-Ельгіндієві фотографічний апарат і світломір. За кілька днів зголосився до слідчого уряду вуличний фотограф Ар-Кшемінський й, віддавши апарат, заявив, що купив його на вулиці від якогось чоловіка, що представився як Іполит Карбовський. Карбовського ірештували. Він признався, що обікрав єгиптянина. Карбовський це міжнародний залізничний злодій. Останніми часами він обікрав пасажирів по залізницях коло кордону Польщі.

ЗМОБИЛІЗУВАЛА ТИСЯЧНУ ТОВПУ.

У Варшаві судили Владиславу Прус, спричинницю величезної авантюри на Повислі. Приятеля обвинуваченої мали чомусь арештувати. Прусова рішила його рятувати. Як тільки явилася поліція, Прусова викликала величезну авантуру, скликаючи збіговисько з коло тисячки людей. Підбурена нею товпа кинулася на поліцаїв і кидала каміннями до брами, куди поліція сховалася. Щойно більший відділ поліції зліквідував подію. Перед судом Прусова говорила, що не знала, що робить, бо була п'яна. Суд засудив її на 9 місяців арешту. Коли відчитали їй присуд, вона зімліла.

ОБСЕРВАТОРІЯ НА ПИ- ІВАНІ.

Поляки посвятили високогірську обсерваторію на Пів'яні в Чорногорі. Були приявні: станиславський віцевоєвода, представник міністерства військових справ, університету й гості.

К. О. П. БУДУЄ ШКОЛИ.

Офіцерський корпус бригади „Корпусу Охрони Погранича“ рішив будувати по селах вселюдні школи, розуміється — польські. Кожний батальон має вибудувати одну школу!

ПАЛИВ ПСА ЖИВЦЕМ.

До яких жорстокостей доходить не раз відношення чоловіка до німни, видно напр. з факту, що трапився в Зегжі коло Варшави. Мешканець громади Непоренти, Ян Зелінський, літ 19, катував пса в не звичайний спосіб. Зпочатку він був його дрючком, опісля тягнув шнуром до води, а вкінці напів живе, замучене звіря положив пекти на горіщі вквідрості дерева. Пса відібрала від ката, в жалючих ранах. Проти Зелінського внесли скаргу до суду. Йом занялося Т-во опіки над звірятами.

НЕ РОЗУМІЮТЬ РЕКОРДОВОЇ РЕЄСТРАЦІЇ.

Провідники обох великих партій висказують своє велике здивування на рекордово високу реєстрацію виборців до цього річних виборів. Звертають між іншим увагу на те, що деколи до виборів зголосилися люди, що не голосували ще від часів Теодора Рузвельта й Вудрова Вільсона.

РОПА В БЕРЕЗІВЩИНІ.

Березівсько-Гумніська Нафтова Спілка добула сильну ропу на зовсім новому терені. Це ще один доказ, що околиці Березова мають багату ропо, а тільки брак залізничного połącнення гальмує розвиток тутешніх копалень та використання природних багатств повіту.

КОМОРНИК СПОНЕВІРИВ 50,000 ЗЛ.

Апеляційний суд у Варшаві розглядав справу коморника з Пйотркова, В. Пікеля, якого покарали двома присудами злочинного суду за крадіж грошей на кару в'язниці. Одним присудом покарали його за спроневеріння 50,000 зл. на 4 роки в'язниці. Ці надужиття відбулися в рр. 1932 і 1933. Другий присуд на кару в'язниці постиг згаданого коморника за спроневеріння 580 зл. у тому самому часі. Лагідніший присуд набрав правної сили, а проти 4-літнього вплинула апеляційна скарга. В апеляційному суді оборонець покликався на рішення найвищого суду, що в даному разі обвинувачений є двічі засуджений за тяглі проступок і що хоч набрав правної сили один присуд, його судять знову за справу, що вже була суджена. Апеляційний суд скасував присуд, що ним засуджували коморника на 4 роки.

НАСЛІДОК НЕРОЗУМНОЇ ЗАБАВИ.

В Марках (Варшавщина) на залізничній забавлявся 14-літній Маріян Собутка в той спосіб, що чіпався останнього вагону залізнички, яка їхала до Варшави, вскакував і вискакував підчас їзди зі сходів вагону. Нараз хлопцеві спотикнувся і впав під колеса, що протягли його на половину. Смерть наступила негайно.

ДРУГИЙ КЕПУРА.

В Семигороді, в Ключі (Кольошвар) арештували 27-літнього співака Франка, який від довшого часу користав з того, що був подібний до співака І. Кепури й представлявся всюди славним співаком. М. ін. другого Кепуру заангажували до фільми; в Букарешті він мав розмову з журналістами, а при тім поповнив чимало грошевих надужиттів.

ЗМІНА ПРАВОПІСУ НА ШИЛЬДАХ.

Зміна польського правопису принесла несподіваний зарібок малярям шильдів і граверам. Більші підприємства, що на шильдах мають польські слова, писані інакше на острок нового правопису, вже поправляють ці слова на вивісках.

ЦИНІЧНА МОСКВА

МОСКВА. — Засудили на десять літ в'язниці молоді дівчину Перезову за те, що в тій фабриці, де вона працювала, вкрала пару штанців і потім хотіла їх продати комусь іншому. Дівчину цю назвали „дочкою кулака“, а крадіж штанців — „спекуляцією“. Згадуючи про те, американський кореспондент подає, що в останніх часах по цілих Соведах судять за подібні проступки та накладають за них дуже тяжкі карі.

НІМЦІ РОЗВ'ЯЗАЛИ СВОЮ КОЛЬОНІАЛЬНУ ЛІГУ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд розв'язав свою Кольоніальну Лігу, зорганізовану пару літ тому в цілі пропаганди звороту німцям забраних у часі війни їх кольонії. На цей крок рішилися німці тому, що з огляду на активну діяльність цієї Ліги охололи до Німеччини навіть ті англійські політичні круги, які відносилися передтим до неї прихильно. Своім рухом німці хотіли зеднати собі прихильність Англії. Цим рухом вони також дали до зрозуміння, що найголовнішим місцем своєї експансії вони вважають такі Совеми.

БОЛЬШЕВИКИ АРЕШТУЮТЬ ФІНІВ.

ГЕЛЬСІНГФОРС. — Тут кружляють вістки, що советський уряд почав виарештовувати на своїй території комуністів фінського походження, приписуючи їм симпатії з „фінським націоналізмом“. Арештували старого фінського комуніста та буншного посла до фінського парламенту, Вільяма Таннера, й другого званого фінського комуністичного діяча, Кулєрва Маннера. Одного з них засудили на десять, а другого на шість літ тюрми. Гестра нагінка йде і на інших фінських комуністів.

СУТИЧКИ ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ З ЯПОНЦЯМИ.

СЕУЛ (Корея). — На советсько-манджурській границі прийшло знов до сутички між червоноармійською сторожою і японською, у висліді якої згинули чотири японці, а кілька були ранені. Скільки втрати мали червоноармійці, не знати. Тепер відносини між Соведами і Японією, що були на пару тижнів поправилися, знов загострилися.

АНГЛІЯ ПРОТИ ЯПОНІЇ

ТОКІО. — В одній частині японської преси появилися відомости, начебто Англія вела тепер скриту політику проти Японії та намовляла всі ті держави, що гарантували колісь незалежність Китаю, щоб вислали протест проти наступальної політики японців у Китаю. До держав, що гарантували цю незалежність, належать Злучені Держави, Англія, Франція, Бельгія, Італія, Голландія, Португалія, ну і сама Японія.

НІМЦІ РОБЛЯТЬ ДАРУНОК МОСКАЛЯМ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд внасигнував за своєї каси 30,000 марок як дар на московську православну церкву в Берліні, призначену для московської еміграції. Церкву мають збудувати на одному берлінському передмістті й вона носитиме назву „Катедра Христового Воскресення“. Будова вже розпочалася й посвячення вугольного каменя довершив митр. Тихон в асисті чисельного московського духовенства. Дарунок цей німці зробили москалям виключно з політичних мотивів.

ПОЛЬСЬКА НАУКА ПОМАГАЄ ПОЛІТИЦІ.

ВАРШАВА. — У варшавському університеті відбувся науковий зїзд польських професорів, що займатиметься дослідами земних просторів. Зїзд цей поставив собі за завдання підійти з наукового боку до українських територій, що знаходяться нині в посіданні Польщі, та ствердити, які є можливости на тих територіях для польської експансії. Щодо Полісся, то ці польські вчені ствердили, що там іще є великі мочари й колиб уряд хотів колонізувати його, то треба би було наперед перевести меліорацію. Після осушення певних територій можна буде там примістити 10,000 польських родин. По тім зїзді вчені плянують інший, на якому обговорюватимуть, теж у „науковий спосіб“, можливости колонізації в Східній Галичині та на Волині.

АНГЛІЙСЬКІ ФАШИСТИ ПОБИЛИ ЖИДІВ.

ЛОНДОН. — Мабуть у відилату за те, що жиди враз з комуністами перешкодили недавно фашистській маніфестації через східно частину Лондону, фашистських гурт лідера Мозля напали на кілька жидівських склепів і побили крамарів. На днях у парку Вікторія відбулася велика демонстрація проти фашизму, на яку зійшлося десять тисяч людей. Демонстрантів берегли 5,000 поліцаїв.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. "Свобода": BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОЗУМУВАННЯ ПОЛЬСЬКОГО „УГОДВЦЯ“

Є між поляками в краю спеціаліст від польсько-української „угоди“. Це граф Станіслав Лось. Віддавна проповідує він у Польщі „конструктивну політику на Червоній Русі“. І ось і тим разом забрав слово на ту саму тему, виходячи з того заложення, що „у русинів“ є вкінці вже з ким говорити про „угоду“.

Граф Лось твердить, що ми живемо в часах, коли „національне життя стихійно змагає до ривалізації докруги видимої осі, тобто докруги вождя“. І річ природна, що українське суспільство шукає такого — вождя. Цілком таксамо, пише граф, як шукає його польське громадянство. Вирінає тепер для графа Лося питання, чи може так статися, щоб такі два ріжні національно суспільства, як от польське й українське, могли погодитися з тим, щоб мати спільного вождя. Відповідаючи на це, він сягає в глиби історії й пригадує Козаччину та Хмельниччину і твердить, що навіть тоді, коли козацтво розбивало польську армію, воно ставилось у своїх масах „з непохитною любовою і пошаною“ навіть і до „позбавленої влади варшавського короля“. Навіть Хмельницький, каже граф Лось, мусів числитися поважно з цєю „льояльністю українських мас“ у відношенні до польськоко трону.

Виходячи ось із такого заложення, приходить граф Лось до висновку, що польський і український народ найкраще погодити шляхом „персональної унії“, себто в такий спосіб, щоб один і другий нарід визнали одного спільного вождя, когось такого, як був за Козаччини польський король. Тоді, каже граф Лось, не було б уже народу пануючого й підданого, ні народу державного й недержавного; тоді не треба ділити просторів, на яких ці два народи мають жити, а й вождь не був би „чужий“, а „завжди свій“, будучи в очах мас „символом армії, яка є запорукою безпеки й сили“.

Щоби бути справедливим, треба признати, що навіть цей голос графа Лося є свого роду поступом вперед у трактуванні української справи з польського боку, де переважає ще й досі думка, що український нарід поправді в Польщі не існує, а є тільки гуцули, бойки, лемки й інші „відламки польського народу“. Та позатим треба зазначити, що отсей підхід графа Лося до розв'язки українсько-польського спору є наскрізь нездійснимий. Якщо наш нарід був колись льояльний до польських королів, московських царів, австрійських імператорів чи інших чужих „вождів“, то саме ніхто інший, а ті чужі „вожди“ переконали його вже наглядно, що бути льояльним для таких чи подібних ім вождів, значить підписати присуд на свою власну політичну, економічну, культурну, а то й національну смерть. Значить, стати з власної волі рабом. А український нарід цього не хоче, бо бажає стати вільним.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНИ“.

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(30)

Володько дмухнув і жар вишкірив червоні зуби. Тисячі теплих сніжинок піднялись і розвіялись перед його носом. Узяв верхню книжку і придивився при світлі жару до наголовку. Щось незнайоме. Положив на жар. Папір засмердів і затлівся, але не занявся полум'ям. Треба було дмухнути... Бризнув вогник і застрибав по Володькових вилицях, затиснутих устах, відбився у світліх сочках очей, де відбилась також ціла картинка палаючої книги.

Володько бере другу книгу і знов дивиться на наголовок. Тургенев. Розгорнув. Натрапив на якусь сторінку і поки тріпотливе полум'я не проковтнула темнота, пробіг очима кілька стрічок. Урвав на пів слова, бо не хотів, щоб згас вогонь. Поклав на його згасаючий язик книжку і протягнув руку за наступною жертвою.

Ах, яка це тяжка, червата книжечка. „Ніва“. Так. Це річниця „Ніви“ у твердих політурках. Скількиж в ній картинок, віршів, оповідань, реклами. Цю річ дійсно мусить він переглянути, ще раз в останнє, поки вогонь не зжере її трупа

і вітер не розвіє шматочки попелу по оцих-о полях.

Зінявся над вогнем, присівши на кістки. У колінах мліють ноги. Скинув з голови старого кашкета, положив на землю і сів на ньому. Це вигідніше. Один за другим розбірає хлопцеві свої цінні, нагробовані скарби і нелегкою рукою віддає їх на знищення. „Ніва“ тимчасом дала йому те останнє, що могла в такий короткий час дати, поки і сама, без спротиву і нарікань, лягла на ложе небуття.

І коли згас її останній листочок, а ворохобний, мільйонний попіл швидко набрав фарби вічної пітьми, Володько впер локті в коліна й обняв долонями підборіддя.

Що він думав? Що в такий час можна думати? За плечима серіями греміли гармати і може в цей мент серіями летіли в повітря двоногі „корони Божого творіння“.

СТАЛІН ТА ОПОЗИЦІЯ

„З його власного саду прийшла на нього сокіра“.

(„Талмуд“).

Кривавий погром, який учинив Сталін провідникам комуністичної опозиції в Росії, кидає яскраве світло на внутрішні відносини в ССРСР. Від куль чекістів полягли ті, що разом з Леніном творили большевицьку теорію перед революцією 1917 р., ті, що після большевицької революції були на найвищих посадах советської держави і комуністичної партії. Сталін звелів повбивати цих „старих большевиків“, але вже не за праві або ліві „ухили“ від партійної лінії, а за те, що вони, мовляв, були агентами Гітлера і світової реакції та фашизму (адже на суді „самі признались“).

Доля такого Зіновієва або Каменева нам байдужа. Ці люди накоїли стільки лиха, стільки невинної робітничої і селянської крові пролили вони своїми руками, так старанно вони розбудовували систему диктатури й терору, що, дійсно, перед смертю моглиб загатати мудрий присуд нашого Охрима, що наівся гіркою хрипу: „Бачили очі, що купували, ікте тепер, хоч повилазьте“.

В боротьбі Сталіна з опозицією можемо побачити відгук тих суспільно-політичних змін, що настали в ССРСР впродовж останніх років. Сталінова „генеральна лінія“ з індустріалізацією та колективізацією була перемогою советської бюрократії над поневоленими народними масами. Генеральна лінія розмножила бюрократію надзвичайно, і її рішальний вплив на політику советської держави ще збільшився. Комуністична партія ССРСР складається головню з так званих „відповідальних робітників“, цих „пролетарів з портфелями“. Це їм після доби п'ятиліток стало „веселіше жити“, бо вони твердо й непохитно стоять при державній жолобі. Кожна верста, що запанує після революції, хоче й зверхніми відзнаками відіржитися від сірої маси простолуддя. Советська бюрократія з новими титулами — маршалів і майорів та уніформами показує, що розмо-

ви про „безкласове суспільство“ в советській державі — це товар на експорт, щоб дурити наївних людей за межами ССРСР.

Советська бюрократія хоче спокійно і безтурботно споживати „здобутку революції“ і з злістю зустрічає найменше слово критики, що, мовляв, в ССРСР не все гаразд. Тимто ця бюрократія так ухопилася за Сталіна, бо й він не любить критики, а радо вислухує „славословія“. Але суспільне невдоволення народних мас ССРСР з большевицького режиму є. Це невдоволення виявляється в критиці словом і в критиці ділом. Російський емігрант І. Солоневич, що року 1934 втік з північної Росії за кордон, описує в своїх споминах настрої студентської молоді в ССРСР. Ця молодь у своїй переважній більшості вважає, що єдина правильна метода боротьби проти большевицької диктатури є терор. Чому терор? Річ дуже проста: саме большевицька влада дає приклад щоденного терору згори. Тому є спроба відповідати владущій верстві терором знизу. Прихильно до терору ставляться не тільки люди, що стоять далеко від комуністів, але й багато тих, що належать до комуністичної партії. Відомо, що Кірова вбив член комуністичної організації.

Тому й процес проти Зіновієва й товаришів, що вони, мовляв, готували замах на Сталіна та на інших провідників комуністичної партії, не такий безглуздий, як може здаватися на перший погляд. У теперішніх обставинах советського життя цьому в советським суспільстві радо повірять. Яка з таких процесів користь для Сталіна? Користь велика і не одна. Перше всього Сталін цими розстрілами частину опозиції залюкає і „поставить на коліна“, як це вже сталося з жіночку Леніна Крупську, з Раковським і ін. З другою боку, показавши всенародно, що є такі, які хочуть убити „мудрого провідника“, Сталін зміцнює ряди советської бюрократії, що хоче „веселіше жити“.

А врешті ще одно „досягнення“: в народних масах скла-

дається простодушна віра в героїв - визвольників, що там десь у політичній підземеллю вони сплять, а готуються до нових замахів на комісарів-гнобителей. Така надія на надлюдські сили героїстичних одиниць не помагає активності народних мас, бо ширить думку, що герої-терористи „і без нас зроблять своє діло“.

Які можуть бути наслідки підсилення урядового терору проти опозиції? Не тяжко

гадати. Комуністичний комісар на вигнанні Л. Троцький у вересні 1936 р. писав з приводу недавніх подій в ССРСР: „Винищення будьякої опозиції в ССРСР може викликати між „мододло новий терористичний устрій“.

І хоч урядовий терор сильніший від терору, що виходить з рядів опозиції, то кожний палиця має два кінці. Сталін грається з вогнем.

Д. М.

ЗА ГЕРОЇЧНУ ДУХОВІСТЬ

З духового бездоріжжя, в яким опинилася людська цивілізація по світовій війні, почав народжуватися новий світ. З розгубленості, ідейної депресії й комунізму зачала повставати ідеалістична духовість, викликана націоналістичними рухами ріжних країв. Цей духовий процес не міг не захопити й українського народу. І це є темою статті з повизим наголовком, яку помістив у своїм часі львівський тижневик „Обрій“. Вибраємо з цієї статті такі думки:

Український нарід завжди жив у тісному зв'язку з західною цивілізацією. Так було, попри всі монополії Москви (зрештою теж свіжо „цивілізованої“), в дев'ятнадцятому столітті. Але через особливі умовини життя поневоленої нації верхівка його особливо радо приймала ідеї свого віку, що дозволяли їй не вестися до титанічної боротьби за свою духову і державну самобутність, а просто чекати, доки решта світу спаде до стану „вільної спілки громад“, які власне і заступили покищо ступінь духової та суспільної організації нашого народу. В цьому й суть культурництва, що характеризує ліберальний та соціалістичний рух в Україні. Тож коли світова війна пробила 12 годину визволення, Україна встала до вола оградена своїми вченими силами з народнього ідеалу, державної думки і самої національної гідності.

XIX століття найжорстокіше помстилось на українському народі тим, що його інтелегенція послідовно використала в собі те, що зуміла в характерному еклетицизмі своєї доби погодити такі напр. поляки або чехи. У 1917 рік

вступила українська нація сліпим і глухим дитям. І першим світлом, яке протяло її більма, були пожежі її сіл; першим звуком, що дійшов до свідомості — рев гармат бомбардованої столиці.

І по глибший був упадок то рвучкіший порив угору. Зовсім інтуїтивно збагнули правду здорові народні маси та юна, ще недітківна соціалістичними ідеями, здебільшого гімназійна молодь. До них перешов ідейний провід українською революцією, тоді як фактичний зберігала соціалістична інтелегенція, якої лише частина пробувала послівати за духом подій, щоб освячувати довершені — партійними ухвалами та універсалами.

Вождем української революції став незнаний воєк, „вільний козак“ — з Шевченкових земляків, гімназист-просвітник у довгий салдатський шинелі, нарешті старшина регулярної української армії, що йшов у зимові походи і зривав себе гранатою під Базаром. Ті люди, що їм відібрали ідею нації, пошаною до традиції і безоглядністю національно-морального імперативу, зуміли знайти в собі стільки відчуття правди, любови й героїзму, що створили сліпучу легенду, яка народила нову Україну. Вони знали, за що боряться, і хотіли боритися якнайкраще — в тому ріжниця в дусу і наслідках світової й української визвольної війни. Нова українська духовість повстала не із зневіри, а з віри в самому чині.

Великі ідеї родяться живцем у муках, велика духовість може повстати лише з напруженого змагання, що випробує її силу. Італійський фашизм надто легкою ціною прийшов до влади, не створивши кривавого героїського міту. Тимто, спираючись тільки на міт історичної римської величі, його дух не запліднив ще італійської культури. Лише майбутня проба — і то не у війні з варварською Етіопією, а з рівнорядною світовою потугою, може забезпечити Італії повновартну героїчну духовість. Німецький націонал-соціалізм таксамо занадто стратегічно опанував державу — його чин ще перед ним. До того в ідеології гітлеризму стільки залишків XIX століття, як природознавчий матеріалізм расової теорії і т. п., а в практиці стільки кононктуальності, опортунізму та звичайної облуди, що світовідчуттям, а до створення героїчної культури треба ще дуже багато. Вона передумовлена тим, чи Німеччина зуміє звільнитися від своєї „науковості“ та спекуляції і спромогтися на справжній порив, що його буде готова оплатити кожною ціною. Залишки дволичної облудної фрази й рутини ліберального світу надто супротивлять шлях обох цих націй, тенетами стримуючи крила генія нової епохи. В інших, здебільшого переможених народів, націоналізм є в початковій своїй теоретично-підготовній фазі, або виявляється тільки в пошнених якогось коліру сорочок.

Українська нація натовісь єдина має свіжий кривавий міт недавнього минулого, визвольний міт, що в інших на-

родів губиться найближче в дев'ятнадцятому столітті.

Кожен українець — свідомий титанічний, просто незмирних завдань, що стоять перед його нацією на шляху її самоствердження в світовій культурі й історії. Скільки крові, напруження, самопошвяти, надлюдських моральних якостей вимагає здійснення тієї програми! А проте пересічний українець не вагається стати на про з цілим світом і не сумнівається в національній перемозі. В цьому велич ситуації українського народу і запорука його місці, Місією цією є створення героїчної концепції життя і здійснення її в побуті і культурі. Не вагаємося ствердити, що світлою новою духовістю спочиває в руці України і він розгорється що далі — то дужче.

Нова історія знає ріжні месіанізми. Містично-жалісний польського народу і слов'яно-фільського - спекулятивний московського. Україна не претендує ні на викуплення чиюсь гріхів, ні на ловлення рибки в каламутній воді „визволення народів східньої Європи“. Вона не випикує на своїому прапорі звільнення з московської керми дрібних націй, хоч до того її боротьба для багатьох з них об'єктивно приведе. Це було б зниженням її покликання. Цінніший є не дар, а приклад. Бо вартісна є досконалість, а не посідання. В цьому моральна велич української місії, що вона не претендує на обдарування народів східньої Європи чи світу данайськими дарами, що, створені героями, закріплятимуть за обдарованими їх духову меншеварість, а на захоплення націй до героїчного життя. Бо міжнаціональне життя український націоналізм мислить як невинне змагання, що єдине забезпечує здоров'я і духову досконалість кожного народу.

Своєю суцільною духовістю він кладе підвалини нової універсальної цивілізації. Стичність одиниці через Націю безпосередньо з Вічністю і служба Нації як етичне мірило для одиниці — ось її основа.

Суворі етика нової людини — не боячись „спокусу“, „нагод до деморалізації“ чи „зловживань“, висуватиме свої надлюдські норми, що їх вимагає героїчний побут. Націоналістична наука з іншого становища побачить світ, викриваючи ірраціональні та етнічні русії суспільности та історії. Націоналістичне містечтво висловить національно-глибини, напруження і красу героїчного життя.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЖОНКЕРС, Н. Я. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 18-го жовтня, в годині 2-їй пополудні, в селі Укр. Гор. Лому, 13 Ванитової ул. Тому, що Товариство влаштує ювілейну 20-годину вечерю, знаємо всі членів прийти на збори і забрати біти. — Н. Чолій, предс.; В. Манайзі, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх членів, місцевих і позаміських, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 жовтня, в годині 2-їй пополудні, в галі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо маємо великі справи до полагодження. Довжучих членів напоминаємо прийти і вирішити свої вкладки, бо іншане нарається на сусупендування. — Т. Ковальський, предс.; М. Прохочин, кас.; Г. Тимчій, секр.

ШКАГО, ІЛІ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 жовтня, в годині 12:00 вполудне, в парохійській галі, 1944 Ірі вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — І. Магас, предс.; Н. Батюк, секр.; А. Баргій, кас.

ПАСЕРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 жовтня, в годині 2-їй пополудні, в локалі У. Н. До-му, 237 Говн. Еве. Просимо членів зійтися на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Петро Головачук, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ДИВЧАТА І СВЕРБЯЧІ НОГИ.

Дорота Донбар Бромлі, відома фейлетоністка газети „Нью Йорк Ворлд-Телеграм“, писала свого часу про поширення тенер в Америці бажання дівчат мандрувати по краю. Вона це називає свербячими ногами.

Під свербячими ногами, чи стопами, вона розуміла, очевидно, щось подібне до свербячих рук. Як свербячі руки це немовби ознака бажання шось узяти, так свербячі ноги мали би бути ознакою бажання кудись мандрувати.

Щодо самої мандрівки по краю, то Дорота Донбар Бромлі каже: „Я ніколи не могла зрозуміти, чому дівчата не повинні мати свербячих ніг, як мають хлопці“.

Та чи вже признано хлопцям право мати „свербячі ноги“?

ПРАВИЛА ДЛЯ РОДИЧІВ.

Пані Кляра Севидж Лителдейл подала оноді в своїй радіовій промові на стації „Добло-Ей-Бі-Сі“ низку порад, як виховувати дітей.

Між іншим радила вона, родичам: старатися зрозуміти погляд дитини; бути супроти дітей чужими, а не кричати на них; поводитися з дітьми так, щоби діти мали до родичів довіру прийти до них по пораду, як попадуть у якусь халепу; не бути занадто сумлінним і занадто серйозним, так начеби батькування не мало в собі найменшої приємності.

Мало що не кожна з тих порад противиться загальному прийняттю правил доброго виховання. Виходилоб, що поради пані Кляри Севидж Лителдейл не заслугоють навіть на хвилю уваги.

Алеж бо пані Лителдейл є редакторкою „американського журналу „Перентс“ (Родичі), що має на цілі повчати родичів виховувати дітей. Отже не заслугоють її уваги все таки на якусь увагу?

ЧОГО ТРЕБА МОЛОДІ.

На „Конференції жінок Нової Англії“, що відбулася в Нью Гейвен, Конетікот, дебатом між іншим над справою молоді. Пані Фулерова з Бронксу виступила притомно з заявою, що вона чує з усіх боків нарікання, що підростаюча молодь не має промисло-

вого вишколу, себто не має відомостей, потрібних до заняття фахових становищ у промислах.

Звісно, пані Фулерова ходила між фабрикантів. Якби вона була пішла між робітників, то була би почула інакші нарікання, а саме, що багато молодих людей, що мають фаховий вишкіл, не мають роботи.

ЩО ЗРОБИТИ.

Пані Фулерова радила згаданій конференції ухвалити резолюцію за поширення в Америці промислових шкіл для вишколу фахових робітників.

Свого часу таке саме проповідував американським муринам відомий їх провідник Букер Т. Вашингтон. Ідучи за своєю ідеєю, Букер Т. Вашингтон оснував „Tasker Institute“, що мав виховувати фахових робітників, ремісників і рільників. Інститут був добре zorganizований та вчив муринів знаменито. З нього вийшло багато фахових робітників і рільників. Та коли вони вийшли зо школи, то побачили, що для їх освіти нема попиту. Нині в краю аж кишить від цих фахових робітників і рільників, що працюють як чорнороби за можливо найнижчу зарплату.

Чи не повторить біла молодь досвідів муринів?

ЧОГО ТРЕБА ДІВЧАТАМ.

На тій самій конференції бесідниці радили добиватися заведення в американських школах спеціальних курсів для дівчат.

У заведенню спеціальної освіти для дівчат, інакшої від освіти хлопців, нема нічого нового, одначе ці бесідниці домагалися, щоби дівчат учили опіки над дітьми, особистої гігієни та як бути матірлю.

У цьому вже є радикальна новина. Адже досі дівчатам нічого не говорили про те, що вони мають бути матерями. Невже малиб їм сказати в школі, що не бузюк діти приносять?

ОСНОВНА ХИБА ШКОЛИ.

Священик д-р Чарлз Р. Браун, що був свого часу деканом богословської школи в Єйльському університеті, говорив про основну хибу нинішнього шкільництва в Америці. Говорив, що він годиться у

цьому з поглядами Джана Дюя, професора Колумбійського університету, котрий добачує головну хибу нинішньої школи в „екстерналізмі“.

„Екстерналізм“ значить по нашому „верхність“. Під цим Дюї розуміє те, що ми захоплюємося матеріалами, знаряддям, машинерією нашої цивілізації, а занедбуємо само життя.

„Міліони людей працюють аж до утрати пам'яті, щоби дістати більшу частину всіх тих річей, а внаслідок цього стану їх ума їх внутрішнє життя забігається. Життя — це не питання матеріальних здобутків, а розвою характеру“.

БОРІТЬБА ПРОТИ ПОРОКІВ СЕРЕД МОЛОДІ.

Як у Нью Гейвен збиралася ця жіноча конференція, в Лейк Плесіді, Нью Йорк, збиралися вчителі колегій та вчительських семінарі на конференцію в справі боротьби проти злочинства серед молоді.

Головний референт на конференції говорив, що найважливішим чинником у боротьбі проти злочинства серед молоді мусить бути школа. Він доказував, що школа знаходиться в такім стратегічнім положенню, що вона перша може відкрити в дитині перші признаки зароджуючогося злочинства.

Це йде в розріз з загальною думкою, що першим і головним чинником у цій боротьбі є родинний дім. Та коли противна заява заставляє думати людину підняти це питання, то треба собі сказати ясно: котрий саме чинник може скорше відкрити перші початки злочинності? Родина чи школа?

ЗМІНЯЮТЬСЯ ЧАСИ.

Коли на цій конференції заговорили про те, що для дітей лишається тепер щораз менше нагоди для праці, один з учителів сказав:

„Праця для хлопців і дівчат пропала вже раз на все“.

Себто вже нема надії на те, щоби можна набудуче знайти роботу для великого числа дівчат і хлопців.

Бесідник сказав це з притиском на те, щоби звернути громадянству увагу, що віднини при розгляданню суспільних справ треба це все брати під увагу.

Чи беремо ми це під увагу, чи може думаємо ще старими добрими часами, мірячи життя нинішньої молоді життям молоді в наших молодих часах?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗ

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 14, повідомляє, що місячні збори відбудуться в понеділок, 19 жовтня, в годині 8-мій вечір, в Січовій Галі, 229 Спрінгфілд Еве. Просимо прийти на збори. — Максим Питрашник, секр.

АСТОРІЯ, Л. АР. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 17 жовтня, в годині 7:30 вечір, в галі У. Д. Клубу, 24-11 Стейнвей ул., річ Асторія Еве. Просимо всіх членів і члениць вийти на час і врятувати свої вклади. Буде три-квартальний заїт кошти комісії. Члени, що подіставали тікети на пікнік, згодять принести гроші за них. Просимо вписувати свої діти як різнож привести хоч по одному новому членові. Вступ вільний. Просимо родичів-членів переписати свої дорослі діти до старших членів. У. Н. Союзу. Не прийняти на тих зборах член чи урядник підлягає карі згідно зі статутом. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АР. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 18 жовтня, в годині 1:30 пополудні в церковній галі. Прошу всіх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на збори на час, бо маємо багато справ до поладження. Прошу принести місячні вклади на збори, а не до хати. — С. Саска, секр.

Пророцтво на жовтень.

— Знаєш, у жовтні з готівкою буде ліпше.
— Якто ліпше з готівкою?
— Во без готівки булоб іще гірше.

НЕ ЗАБУДЬТЕ!

ЩО СПЕЦІАЛЬНІ ЦІНИ ФІРМИ СТАСЮКА

БУДУТЬ ОГОЛОШУВАНІ КОЖДОЇ П'ЯТНИЦІ

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

ЗАВТРА

НА ОГОЛОШЕННЯ В „СВОБОДІ“

ГОЛОВНИЙ СКЛАД І ФАБРИКА:

124 First Ave., New York City

ФІЛІІ:

628 — 5TH AVENUE,
121 NASSAU AVENUE, GREENPOINT, Brooklyn

ЗІ ШТУКИ

НОВИЙ БАЛЕТ НА ОВИДИ.

Цими днями закінчено новий твір на симфонічну оркестру: балет - хорівід (brawl). Це сюжет з гуцульського життя Дмитра Чутра, до якого скомпонував музику Павло Углицький - Печеніга.

„Хорівід“ — це характеристичний балет на одну дію в двох частинах. Виступають у ній такі особи: 1) Красуня, 2) Коханець, 3) Ревнивець, 4) Вартівник, 5) Лісовик, 6) і 7) Два збиточники, 8) Гурт хлопців і дівчат. Подія відбувається в гуцульській селі в Карпатах. Музика скомпонувана на гуцульських мотивах у модернім клясичнім стилі, багата на контрасти і романтичні моменти, модерні тінці — все зроблене на колірину велику оркестру.

Зміст 1-шої частини: При заході сонця під карпатською горою на селі сидить на пеньку легінь і грає на сопілці, а дівчата - підручки танцюють повільний дівочий танець. По скінченню цього танцю на майдан виходять старші дівчата й молодіці та легіні. Легіні, виходячи, танцюють парубоцький танець, а після того молодіці танцюють повільний танець молодіць. Підчас того танцю приходить красуня з двома легінями і танцюють танець ревнивців (засдрісних) (обидва легіні кохають ту саму дівчину). Потім наступає оригінальний танець усього гурту — коломийка з усіма варіаціями. Тут входить сіль-

ський вартівник і починає розганяти цю забаву. Але два відважні і збиточні хлопці вискакують із гурту і зачинають дразнити вартівника „танцем вартівника“. Розлючений вартівник розмакує палицею і розганяє всіх по домах. Майдан пустіє і затихає. Оркестра грає потихо, а вартівник сідає на пеня і надслухує, чи вже село втихомирилось і чи прогнаний ним „хорівід“ не збирається де в іншій місці. На сцену входить бідолашна сирота і просить у старого вартівника помічі. Він відводить її додому.

Зміст 2-гої дії частини: На сцені відбувається в двійку танець - пантоміна закоханих. Ревнивий легінь відпроваджує дівчину до її дому й виявляє їй свою любов, але дівчина любить не його, а іншого, отже з ним розходиться і не бажає більше бути його любовою, хоч він дуже її просить і ридає. Нарешті вони розходяться дуже холодно назавжди, але тут наступає північ і їм на диво з'являється лісовик, що то в 12-тій годині страшить і лякає людей. Перелікана дівчина кидається на шию нелюбому парубкові і він з нею втікає. Лісовик у своїй північній годині показує танцем всі свої страшні речі і зникає так таємничо, як і появився. За той час налякана лісовиком пара добігла до хороваду і вартівника й розповідати їм свою пригуду. Вартівник і легінь з топірцями прибігають на майдан, щоби вигнати звідти цього злого духа, але на майдані не застають нікого. З того почався завзятий суперни-

ПОЗІР! МАНВІЛ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
ВІДДІЛ 349 Українського Народного Союзу
влаштується

ВЕЛИЧАВИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ЖОВТНЯ (ОCTOBER) 1936 РОКУ

В ЛІБЕРТИ ГАЛІ НА МЕЙН СТРІТ, МАНВІЛ, Н. ДЖ.

Початок забави в годині 7-мій вечір. — Вступ 35 центів.

Оркестра Йосифа Сінгурського з Ньюарку.

До участі в балю запрошуємо всіх громадян, а особливо наших сусідів з Раритан, Бавнд Брук і Нью Бронзвік. За добру забаву ручить

241 Балейний Комітет.

ПОЗІР! ВЕСТЧЕСТЕР І БРОНКС, Н. Я. ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО „ЗГОДА“, ВІД. 210 У. Н. СОЮЗУ

влаштує

Осіній Баль

В СУБОТУ, 17-ГО ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1936 РОКУ

В ГАЛІ ТРОГС НЕК ДЕМОКРАТІК КЛОБ,

2861 Істерн Болевард.

Початок балю точно в годині 7:30 вечір.

Музика першорядна. — Вступ 40 центів.

Товариство „Згода“ просить всіх українців з Бронкс і Вестчестер, Н. Я., прийти на той баль. На тім балі будемо приймати нових членів і дітей, як до Тов. „Згода“, так і до У. Н. Союзу, без оплати вступного.

241 За добру забаву на балі ручить

Комітет.

п. Чутро виставити в однім з найбільших театрів на Бродвею в Нью Йорку, з новими декораціями й костюмами та з великою оркестрою.

О. С.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, О.

Не забуваймо за спорт.

„Баскетбол Тім“ Українського Демократичного Клубу вже захопив нашу молодь на Іст Сайд. Три минулі сезони принесли чемпіонство й не диво, що такий успіх загарів членів до більшої активності: І ось з того огляду просимо наші дівчата зацікавитися ще більше спортом і вступити в члениці Спортивного Клубу. Українські дівчата з Іст Сайд і наші хлопці з Савт Сайд багато причинилися минулими роками своїми спортивними виступами до поширення українського імені. Треба й тепер подбати про продовження цієї доброї акції. Отсей поклик подають: Вікторія Баланді, капітан, і Йосиф Стойка, управитель на Іст Сайд.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

М. Ш. — Ми відчуваємо Ваші глибокі почування, віддані віршем на згадку про смерть любой Вам особи. Та для часопису малоб це значіння тоді, колиб ці почування були віддані у виді дійсної поезії. Та так не є. І будьте певні, що на десятки тисяч людей важко знайти одну людину, яка моглаб писати того роду вірші. Тож не дивуйтеся, коли Ваші вірші не є відповідний до друку.

ВІДОЗВА ДО ВСІХ ФІЛАДЕЛЬФІСЬКИХ УКРАЇНЦІВ І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДАМИ ТОВАРИСТВА ІМ. ІВАНА ФРАНКА, відділ, 83 Українського Народного Союзу в Філадельфії, Па.

20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СВОГО ІСНУВАННЯ

В НЕДІЛЮ, 18-ГО ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1936 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 849 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Початок в годині 4-тій пополудні.

Свято пінчеться КОНЦЕРТОМ, а по концерті СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ І ЗАБАВА до пізної ночі.

Запрошуємо всіх українців з близької і з далекої Братства й Товариства, до численної участі. Концертіві точки виконають найкращі сили. Програма добірна, за що ручить

241-2 Ювілейний Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Я. УВАГА!

ЗАХОДОМ 20-ГО ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ (О.Д.В.У.)

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 17-ГО ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1936 РОКУ

В ГАЛІ РОБ. ДОМУ, 975 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y.

До танців буде пригравати Оркестра п. В. Поповича.

Початок балю в год. 7-мій вечір. — Вступ 25 центів.

До участі в балю запрошуємо Братства, Товариства, Сестрицтва й увесь український загаль громадно прибути на цей баль. За добру забаву ручить — Комітет.

241

АМЕРИКАНСЬКА СВОБОДА

ВАРТНА,

ЩОБ ЗА НЕЇ БОРОТИСЯ!

МИ МОЖЕМО

ЗДОБУТИ Ї ЗНОВУ

ЯК ПРАВДИВІ

АМЕРИКАНЦІ

3-го ЛИСТОПАДУ

ГОЛОСУЮЧИ НА

LANDON & KNOX

PAID FOR BY REPUBLICAN NATIONAL COMMITTEE

УВАГА! — УКРАЇНЦІ МІСТА НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ОДНОСЕЛЧАНИ ПІДСОСНОВА, пов. БІБРКА, ГАЛІЧИНА

ВЕЛИЧАВИЙ

БАЛЬ-DANCE

В СУБОТУ, 17-ГО ЖОВТНЯ (ОCTOBER) 1936 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7:30 ввечір.

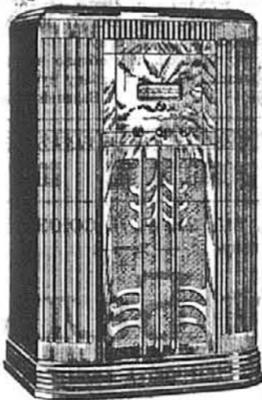
Музика першорядна. Вступ 40 центів.

Дорогі Браття й Сестри українці со села Підсошна й околиці! Повідаємо вас, що комітет будови У. Н. Дому в селі Підсошні притоголає дуже гарну забаву, котра відбудеться в Народнім Домі. Тому просимо скористати з цієї нагоди. Прийдіть і сусідів приведіть зі собою, щоб спільно на забаві повеселитися. На забаві будемо мати гарні несподіванки. Просимо прийти як найчисленніше. Ввесь дохід призначений на побудову У. Н. Дому в вашій рідній селі. За добру забаву ручити.

GENERAL ELECTRIC

Focused Tone Radio

ГОЛОВНА КВАТИРА НА G E КОМБІНАЦІЇ РАДІО МАЛІ І БІЛЬШІ. — \$20 даємо за ваше старе радіо. Гарантуємо, що на нових радіях G E дістанете кожну стацію, ліпше, як на інших радіях.

MODEL E-79 COMBINATION 7 Tubes - Extra I.F. Stage - 3 Bands - 540-18,000 KC Coverage - 5 Watts Output - 12-Inch Speaker - Junior Sliding-rule Tuning Scale - Automatic Dual Vernier - Knob Band Indicator - Full A. V. C. - 2 Point Tone Control - Bass Compensation - Wave Trap.

Phonograph Features: Constant Velocity Motor - Automatic Stop - Record Compartment for 50 records - Balanced Lid Support - List Price \$99.75.

MODEL 79 COMBINATION

MODEL E-61 TABLE 6 Metal Tubes - 2 Bands - 540-17000 KC - 2200-7000 K Coverage - 5 Watts Output - 8 Inch Speaker - Junior Sliding-rule Tuning Scale - 5 to 1 Vernier - Full A.V.C. - 2 Point Tone Control - Bass Compensation - Power Line Noise Filter - Wave Trap - 12 M.V. Sensitivity - 75 Selectivity - List Price \$29.95.

MODEL E-61 TABLE

Коли ваше радіо добре не грає, коли наплата його більше коштує, як воно вартує, то ЗАМІНЯЙТЕ його на нас за нове радіо. Дістанете за своє радіо 20 доларів і будете мати найліпше радіо, яке може бути. Бере ви стайці з Америки й Європи.

Зайдіть до Сурми поговорити. Відчинено кожного дня до 10-тої ввечір, і в неділю. Як не можете зайти, закладіть по нашого заступника. Кличте: DRY DOCK 4-3752. Заходіть або пишіть: 219

SURMA

103 AVENUE A, (BET. 6th & 7th STREETS), NEW YORK, N. Y.

Слухайте Української Програми Сурми. Стація WBNX, 1350 Кс. Кожної суботи в 4-тій половині. В Сурмі також продають: G. E. WASHING MACHINES, VACUUM CLEANERS, IRONS, TOASTERS and REFRIGERATORS.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРΟΣВІТИ. А ПРΟΣВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

СУДИ ДЛЯ МАЛИХ СПРАВ.

Спори за малі довги, незаплачені зарібки чи відшкодування за невеликі суми часто полагоджуються без суду. Та нема причин зриватись таких претенсій з обави, що судові акція деколи є дуже популярна, як теж потягає за собою значні кошти й оплату адвоката. Багато американських міст оснували спеціальні суди для полагоджування малих справ, де процедура є зовсім проста, а оскаржувачий може бути своїм власним оборонцем прав.

Наприклад у Нью Йорку суди для малих справ це філії місських судів, котрі є в кожній дільниці. Їх створено на те, щоб полагоджували довжкі справи на суми не більше п'ятидесяти доларів, у котрих правну акцію дуже упрощено. Цьє є та, щоби без церемоній та коштів суд міг видати точне рішення на малі претенсії, без потреби наймання адвоката. Акцію можна почати за оплатою \$1.25, з винятком акцій за робітничу заплату, за котру платиться 21 центів. Скаргу чи завізвання висилає суд порученим листом, через що щадиться кошти та клопоту особистого доручення.

Повшкодований чи віритель може вдатись до судового урядника та представити свою справу, подаючи імя й адресу довжника чи сторону, відповідальну за ушкодження, та вказатись квітами чи записками, які може мати на руках. Коли покажеться, що оскаржувачий має вигляди на виграння справи, судовий писар впише всі факти до книг по зложенню приписаної оплати, а противну сторону візвє на переслухання.

Люди з такими справами дуже часто вдаються до Товариства Правної Помочі (Legal Aid Society), котре допоможе провірити факти, дістати зізнання від противної сторони та довідатись про правдиве імя оскарженого, а саме, чи це приватна людина, підприємець під прибранием назвищем, спілка або корпорація. Такі поміч товариства часто приводить до полагоди справи без судової акції.

Суди для малих справ це велика поміч для біднішого населення та інших людей з малими справами, котрим було непоплатно наймати адвоката. Такі суди стало зростають та задовольють багатьох людей. Подібні суди існують у багатьох інших містах ріжних стейтів. У Месечуєстє о-крузні суди по цілм стейті у-поваженні полагоджувати у-прошеною процедурою малі претенсії, котрих 1935 року було майже 22 тисячі.

У Клівленді, подібно як у Нью Йорку, суди для малих справ полагоджують претенсії до суми п'ятдесять доларів. Пізнього звивають до суду, переводиться безцеремонні переслухання та робиться умова про заплату, коли справу полагоджено. У 1935 році полагоджено 15,278 скарг, за котрі одержано звиш \$12,000 на покриття судових видатків. Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

Суди для малих справ функціонують теж у Шикаго, Ліноіє; Дулут та Сейнт Пол, Міннесота; у Гартфорд, Конетикот, як теж у численних містах інших стейтів. У Нью Йорку треба вдатись до канцелярії судового писаря для малих справ при місським суді в дільниці замешкання. У дільниці Мангеттен канцелярія міститься під адресою: 8 Рід Стріт, в поблизу місського будинку; у Брукліні: 120 Скермергорн Стріт (близько Боро Гол); у Квінс: Тавн Гол, Джамейка; у Ричмонд: 71 Тарджі Стріт, Степлейтон, Стетен Айленд.

СЛУХАЙТЕ! СЬОГОДНІ, В ЧЕТВЕР, 15-го ЖОВТНЯ пана М. ПІЗНАКА, Голови Української Дивізії при Департаменті Горюжан Чужих Мов у Комітеті Демократичної Партії РАДІОСТАЦІЯ WBNX. Години 7-а до 7:35 ввечір. НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОСЛУХАТИ

ПТИЦІ ЗЛОДІ. Багато звірят краде, і то більше зо збитків, а не з потреби. В Нью Йорку в парку знайшли два великі мотки бавовни, яку там занесли круки, котрі живуть у парку.

В Австралії живе птиця, яка краде лише такі предмети, які мають дуже гарну краску. Сорржа краде яскраві металеві предмети і ховає їх, як може найліпше.

В Америці горобці в деяких містах зробились небезпечними для овочевих садів. Вони нищать квіти, скубають їх, що земля довкола вкрита квітом. У середньовічних часах послугувалися на ловах соколами. Щоб їх набути, посилали окремих ловців у Норвегію й Ісландію, щоб наловити соколів. Соколіб учили до сімох ріжних ловів: на чаплі, галки,

УВАГА! ОКОЛИЦЯ НЬО ГЕЙВЕН, КОНН. УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В НЬО ГЕЙВЕН, КОНН., просить усі позамісцеві товариства стриматися з підприємствами В НЕДІЛНЮ, 15-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1936 РОКУ тому, що на цей день буде ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРАПОРУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ СВЯТОГО МИХАІЛА, 127 ПАРК УД. Програма буде така: Служба Божа почнеться в 10-тій годині, зараз по Сл. Божій відбудеться посвячення прапору, а потім буде обід і забава в Литовській Галі, 339 GREEN STREET, NEW HAVEN, CONN. — Вступ на обід і забаву буде \$1.00; тільки на танець 35 центів. — Комітет. 241

ХОРИ! — СОЛІСТИ! В книгарні „Свободи“ можете дістати нові твори М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО (пісні Українських Січових Стрільців) I. том: СОЛЬОСПИВИ на середній голос — \$.75 II. том: Пісні на МІШАНИЙ ХОР (партитура) 1.00 III. том: Пісні на ОДНОРОДНИЙ ХОР (на діво-чі або мужеські голоси) .75 На кожний концерт придається вам сильна і дьора пісня (на мішаний хор, „Живи, Україно!“) .25 Пісні Лемнівщини, Закарпаття, Полісся і інші твори М. О. Гайворонського на хор і скрипку можна дістати в книгарні „Свободи“: „СВОБОДА“, 81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

соколи, соколи, аяші, куропатки і дикі качки. Найдікавіші лови були на самих соколіб. Вивченого сокола пускали на дикою. Між ними приходило до бою. Дикий сокіл старався рятуватись усякими хитрощами, аж поки не попався в кігті вивченого сокола. Цей приносив його своему господареві.

Ошадний. Брат вернувся з Америки до дому до відлюдного села. За-став там брата з довгою боро-дою.

— Чому носиш тепер боро-ду? — Бо як ти відїжджав до А-мерики, то забрав мені брит-ву...

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ ДОБРУ І УРОЖАЙНУ ФАРМУ то повинен купити коло Ringoes або Flemington, N. J. Маю на продаж в тій околиці ріжні добрі фарми. На-приклад, маю одну 60-акрову фарму, яка дуже добра, при добрій дорозі, будинки, рика, сад і дім на 6 кімнат. Ціна \$3,500. Голоситесь до: 241-3 MICHAEL GELLNER, RINGOES, N. J.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ 78-АКРОВА першої класи ФАР-МА, при стейтній дорозі, в стейті Н. Дж., 50 миль з Нью Йорку, 15 акрів грубого ліса, потік, великий сад овочевий, земля чорна і ривна. Дім на 7 кімнат, електрика в вода, шоп, сарай, курники на 1,200 курей, забудування першої класи. З причини подшу ма-єтку для скорого покушца ціна \$4,200, вплата \$1,200. Це є фарма, на котрій ніколи не можна стра-тити.

12-АКРОВА курча ФАРМА при Atlantic City Highway, нарїжна знамените місце на газолінову стацію і придорожній бізнес, зем-ля городова, сад, дім на 7 кімнат, гараж і курники в дуже добрім стані. Ціна виняткова \$2,500, впла-ти \$1,000.

6-АКРОВА курча ФАРМА коло White House, N. J., земля городо-ва, гарний овочевий сад, новий дім на 6 кімнат, усі місські ути-лення, нове гарне забудування, 600 курей, помію варина. Ціна \$4,500, вплата \$2,000.

56-АКРОВА курча і молочна ФАРМА, близько Summit, N. J., 23 миль від Нью Йорку при добрій стейтній дорозі, гарний ліс, зем-ля ривна чиста без каміня, горо-дова, новий дім на 5 кімнат, ве-лика шоп і інші забудування ду-же добрі, електрика і вода, трак-тор і знаряди. 1 корова, 400 ку-рей. Велика нагода в тій секції так близько Нью Йорку. Ціна \$5,750, вплата \$2,750.

9-АКРОВА курча ФАРМА, і блок від гайвей і залізничної ста-ції, близько New Brunswick, N. J., 36 миль з Нью Йорку, 2 акри ліса, земля городова, чорна і ривна, добрий дім на 6 кімнат, електрика коло дому, добра шоп і курники, 2 молоді дітні корови, 400 курей, (за молоко платять на місяці 10 ц за кварту). Виняткова ціна для скорого продажу \$3,500, вплата \$1,500.

Хто наміряє набути яку фарму, газолінову стацію, або який при-дорожній бізнес, хай зголосить-ся, а ми покажемо йому до вибо-ру щось дуже відповідне і тане-ше. Чим може зробити вигідне ін-вести. Мій до спродання кілляна ду-же добрих більших фарм в стейті Нью Йорк. Голоситесь: 236-

TONNELE FARM AGENCY, 151 TONNELE AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

Малий Моріц дістав ново-річного від свого директора дрібними п'ять доларів. Споді-вався дістати більше, тому о-бурився. Іде до голови по ро-зум, розсипає ці гроші в присутності директора, потім забирається до збирання. Як уже був готовий, питається його директор: — Ну, Моріц, чи вже маеш усі?

— Ні, — відповідає Моріц — маю щойно п'ять доларів.

Ошадна жінка. — Мушу собі купити нову парасоло, — каже чоловік до своєї дуже ошадної жінки — бо стара вже дуже знищена! — Ну, ну, знищена, це пра-да, та дома можеш іще її вжи-вати! — каже жінка.

ДРІБНІ ОГолошення НА ПРОДАЖ мала фарма, близько Мінвилі, Н. Дж., дуже добра для плевання курей, 3 акри землі, май-же новий дім на 5 кімнат і інші бу-динки, малий город. Є близько фа-брики. Мусять бути пропан \$2,000, Голоситесь до: А. HYDİK, R. D. 1, Carmel Rd., Mulville, N. J. ... 235-48

МОЛОДІ ЧОЛОВІКИ, що можуть говорити плавно по українськи і скінчили гай-скул або каледж, потрібні як предстванники Гіласайд Моторс, Інк., Українська Плімут і Де-Сото Агенція. Добра нагода для такого, що може вести безпосередню торгівлю з у-країнськими людьми. Зголо-ситесь до: HILLSIDE MOTORS, Inc., 1308 N. Broad St., Hillside, N. J. Приняття будуть відбуватись лише від четверга до суботи, від 10-тої години рано до 6-тої ввечір. Питай-теся за п. Сочов (Mr. Such). 240-1

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12 ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ. Біль в руках, ногах, крижах, зимно в ногах, а поза шкірою як би мурвали ланки. Ти не-дуги уступають по у-життю „SORKO“. Нає-житність висилається раз-ом з замовленням на адресу: 225- CH. LOZINSKI, Dept. S, 2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill. РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖАННЯ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН. Новий лік ньюйорського лікаря при-носить шість тисячам. — Програме ревматичну докучливість до спни, з суглобів і з мазів. БОЛІ ПРОМИНАЮТЬ ЗВИЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ. Отрута у вашій крові спричиню-ють ревматичні болі, задеревіють та напухлість і не дають вам свободно рухатись без докучливих болів. Шо-би полекити свої страждання, ви-пустіть ульїнити свою кров від отрути! Ця докторова нова медична робить не випадко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих, не чинить небезпек серцю. Називається цей лік BARUVACOL і ви можете спробувати його на отсій ретельній пропозиції: Вітність отес осолошення і зашліть його поштою праз з вашим назвищем і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Можете теж прийти особисто). Грошей не по-силає. Заплатіть почтарев \$1.85 і кілля центів за доручення (C.O.D.), коли він принесе вам Барувакол. Ужывайте його дві доби (48 годин). Як не почувте полекоти, то неужитий лік зверніть, а ми вам відше-мо ваших \$1.85. Пошто терпінн ше один день? Години: 10 до 4. (Svoboda)

Хоч Тарзан був надмірно обтяжений вагою тіла Оранда, то проте він не припинював бігу. Стріли перестали світіти в повітря, бо дикуни думали, що ось ось вони спіймають у-тікачів. Вони припускали, що під тягаром Оранда Тарзан му-стього вони знали, що брами по-замикані й біля них стоїть сторожа.

Тарзан біг далі і далі. На хвилю, завернувши поза коли-бу, він втратив з очей юрбу чорних. Високо на дереві мал-почка Нкіма придивлялася цьому і хоч добре не розумі-ла небезпеки, одначе відгада-ла, що сталося щось лихе. Ро-на бачила, як Тарзан утікав. Скочившись вниз, малпа звере-пчала: „Тарзане, пожди трохи на Нкіму“.

Одначе Тарзан не звертав на неї великої уваги. Приблизіи до високої огорожі, він підсадив Оранда й сказав йому: „Дря-лайся вгору, що тільки ма-єш сили“. Орандо був здоро-вий у руках. Схопивши рука-ми за верх огорожі, він немов вивірка перескочив на другий бік. Тарзан подався за ним. Кинувши оком на малпу, Тар-зан тільки сказав:

„Тобі не грозить небезпека. Тепер я не маю часу бавитися з тобою. Захавайся десь на дереві“. Коли Орандо і Тарзан знайшлись на другобу боці, Тарзан знову поклав собі О-ранда на плечі й пустився в дорогу. „Алеж, Музімо“, за-говорив Орандо. „В цьому тем-ному лісі є повно людей-лео-пардів. Там дуже небезпеч-но“.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК БРОУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2565 BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 186 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568